



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i socialt arbete, 240 högskolepoäng

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 27 mars 2007 och reviderad den 30 januari 2008, den 2 februari 2010, den 1 juni 2010, den 13 oktober 2011, 21 maj 2012 samt 10 februari 2014.

1. Utbildningens mål

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom socialt arbete samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Utbildning på forskarnivå i socialt arbete syftar också till att utveckla doktorandens förmåga att omsätta uppnådda vetenskapliga färdigheter och kunskaper i fortsatt forskningsarbete eller i annat kvalificerat yrkesarbete. Utbildningen skall vidare utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. I utbildningen är det därför obligatoriskt för doktoranden att läsa 5 högskolepoäng i högskolepedagogik inom ramen för de 240 högskolepoäng som utbildningen omfattar. Doktoranden skall även ha tillägnat sig kunskap om planering, ledning och genomförande av forskningsprojekt.

Utbildning på forskarnivå skall ge internationella kontakter, bl.a. i form av medverkan vid forskningskonferenser och eventuellt vistelse vid utländskt lärosäte.

Utbildningens specifika mål, vilka skall vara uppfyllda för att erhålla examen på forskarnivå i socialt arbete, anges nedan. I övrigt gäller de krav som finns angivna i högskoleförordningen, examensordningen angående examina på forskarnivå.

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa breda kunskaper i socialt arbete och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt visa djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet
- visa förtrogenhet med samhälls- och beteendevetenskaplig teori samt forskningsmetod, vetenskapsteori och vetenskaplig analys inom ämnet socialt arbete.(ange för ämnet särskilda krav)

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt självständig kritisk granskning av nya och komplexa sociala problem, sociala processer och socialt förändringsarbete inom kunskapsområdet socialt arbete
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera forskningsfrågor samt inom givna tidsramar och med adekvata metoder planera, genomföra och redovisa vetenskapliga studier i socialt arbete
- visa förmåga att granska och värdera vetenskapliga studier i socialt arbete
- visa förmåga att med en avhandling väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen inom det valda forskningsområdet
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskare inom socialt arbete och med samhället i övrigt
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap inom det egna forskningsområdet i socialt arbete
- visa förutsättningar att inom såväl forskning och utbildning i socialt arbete som i andra kvalificerade sammanhang och i dialog med professionella och det omgivande samhället bidra till kunskapsområdets utveckling och andras lärande.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningsätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och ett analytiskt förhållningssätt till kunskapsbildningen inom socialt arbete
- kunna värdera svagheter och styrkor i den egna avhandlingen
- visa vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra sådana forskningsetiska bedömningar som krävs i forskning inom socialt arbete
- visa fördjupad insikt om socialt arbete som vetenskapsområde, dess möjligheter och begränsningar i förhållande till utsatta individer och gruppers levnadsvillkor och sociala förändringsprocesser på olika nivåer i samhället.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyllde kraven på särskild behörighet för tillträde till forskarutbildning, skall även därefter anses ha särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015, enligt övergångsbestämmelserna.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i socialt arbete krävs följande:

- socionomexamen, 210 högskolepoäng eller i huvudsak motsvarande kunskaper vilka förvärvats inom eller utom landet på något annat sätt.
- tillräckliga kunskaper i såväl svenska språket som engelska för att kunna tillgodogöra sig forskningslitteratur, kurser på forskarnivå samt delta aktivt i seminarieverksamheten.

Dispens kan ges doktorander som saknar tillräckliga kunskaper i svenska språket men förväntas förvärva sådana kunskaper under studietiden.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i socialt arbete sker i regel genom särskild fakultetsgemensam utlysning. För vidare bestämmelser rörande utlysning och antagning, se den fakultetsgemensamma antagningsordning till utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Urval bland sökande skall enligt HF 7 kapitel ske med hänsyn till förmåga att klara utbildningen. Dessutom beaktas institutionens kompetens och handledningsresurser inom doktorandens preliminära forskningsinriktning. Som underlag krävs att den sökande bifogar följande:

- uppsatser och examensarbeten samt andra relevanta skrifter
- intyg avseende övriga relevanta meriter som t.ex. deltagande i forsknings-, utvärderings- eller utvecklingsarbete
- en presentation av forskningsintresse eller forskningsuppgift och inriktning på det planerade avhandlingsprojektet.

Uppsatser, examensarbeten samt andra relevanta skrifter bedöms enligt följande kvalitetskriterier:

- förmåga att formulera, avgränsa och analysera undersökningsuppgiften i de aktuella skrifterna
- förmåga att presentera undersökningsresultat i skrift

Beslut om antagning fattas av prefekt.



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i socialt arbete omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i högskoleförordningens examensordning avseende licentiatexamen, är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand och dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling. Doktoranden skall även inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, bidra till institutionens gemensamma verksamheter.

Doktorand kan tillgodoräkna sig poäng från tidigare utbildning. Beslut om tillgodoräknanden och därmed vidhängande avräkning av studietid fattas, efter individuell ansökan från doktorand, av prefekt i samband med upprättande av individuell studieplan, dock senast 6 månader efter att planen upprättats. Tillgodoräknanden skall vara kopplat till beslut om avräkning i finansieringstid som i tid motsvarar den tillgodoräknande kurspoängen. Avräkningen skall dokumenteras i den individuella studieplanen. Som mest får två års tillgodoräknande med tillhörande avräkning göras.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 65 högskolepoäng. Kurserna skall täcka följande områden:

- Vetenskapsteori och forskningsmetod, inkl. forskningsetik. Metodkurserna skall omfatta både kvalitativ och kvantitativ metod (20 hp)
- Samhälls- och beteendevetenskaplig teori med relevans för sociala arbete (20 hp)
- Fri del, vilket betyder att doktoranden själv väljer om hon/han vill förvärva dessa poäng genom ytterligare kurser på ovan nämnda områden eller genom kurser på andra relevanta områden. Dessa kurser bestäms i samråd med handledare (20 hp)
- Kurs i Högskolepedagogik, baskurs, 5 hp

Två kurser är obligatoriska: introduktionskursen "Socialt arbete som kunskaps- och forskningsområde", 5 hp samt kursen i Högskolepedagogik, baskurs, 5 hp.

Kurser för en licentiatexamen

Av de 32,5 högskolepoäng som krävs för licentiatexamen skall kursen täcka följande områden

- Vetenskapsteori och forskningsmetod, inkl. forskningsetik. Metodkurserna skall omfatta både kvalitativa och kvantitativa metoder (10 hp)
- Samhälls- och beteendevetenskaplig teori med relevans för socialt arbete (10 hp)
- Fri del, vilket betyder att doktoranden själv väljer om hon/han vill förvärva dessa poäng genom ytterligare kurser på ovan nämnda områden eller genom kurser på andra relevanta områden. Dessa kurser bestäms i samråd med handledare (7,5 hp)
- Kurs i Högskolepedagogik, baskurs, 5 hp



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Två kurser är obligatoriska: introduktionskursen “Socialt arbete som kunskaps- och forskningsområde”, 5 hp. samt kursen i Högskolepedagogik, baskurs, 5 hp.

Det är också möjligt för den enskilde doktoranden att i samråd med handledare och examinator skapa individuellt anpassade läskurser. Oavsett form, skall doktorandens kursresultat bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Om doktoranden blir underkänd vid ordinarie provtillfälle skall hon/han ges ytterligare minst en möjlighet att avlägga prov i anslutning till kursen.

4.2 Avhandling och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden skall föra kunskapen inom forskningsområdet framåt.

Avhandlingen skall i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive seminarium. Avhandlingen, som omfattar 175 högskolepoäng, kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografi) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser (sammanläggningsavhandling).

För godkännande av en avhandling med två eller flera författare krävs att den enskilde doktorandens insatser redovisas så att det är möjligt att bedöma den individuellt

Avhandlingen skall i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive seminarium. Seminariet varvid licentiatuppsatsen om 87,5 högskolepoäng försvaras leds av examinator, som också utser opponenter. Avhandlingen, respektive uppsatsen, betygsätts med något av betygen godkänt eller underkänd. Vid betygsättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens respektive uppsatsens innehåll som försvaret av den vid disputationen respektive i samband med uppsattsseminariet.

Doktoranden skall presentera och redovisa hur avhandlingsarbetet fortskrider vid minst fyra seminarietillfällen:

- i anslutning till val av avhandlingsämne (idéseminarium)
- då färdig avhandlingsplan föreligger (planseminarium)
- då delar av avhandlingen föreligger (mellanseminarium)
- då avhandlingsmanuskript i sin helhet föreligger, 3-6 månader före beräknad tidpunkt för disputation (slutseminarium)

En extern läsare skall användas vid slutseminarium.

Därutöver krävs att doktoranden deltar i seminariebehandling av andra doktoranders arbeten och själv opponerar på andra doktoranders arbeten.



GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

5.Handledning

För varje doktorand skall utses två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Huvudhandledaren skall vara anställd vid eller adjungerad av Göteborgs universitet och ha minst docentkompetens. Minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som anges i Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

6. Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. Studieplanen fastställs av prefekt i samråd med doktoranden och dennes handledare.

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

Den individuella studieplanen skall följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Doktorand, handledare och prefekt skall skriftligen intyga att de samtycker till innehållet, och den biträdande handledaren att han/hon tagit del av innehållet, i den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

7. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Göteborgs universitet och vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningsföreskrifter vid institutionen för socialt arbete.

Uppgifter om aktuella regelverk finns tillgängligt via www.samfak.gu.se.